

Depressie: flunarizine

547

Bron	Bewijs	Effect
Eur Neurol 1988;28:208-11.	casus n=10	Patiënten ontwikkelden apathie, depressie en extrapiramidale kenmerken na langdurig flunarizinegebruik (10 mg). De symptomen traden na 4 tot 5 maanden op. De symptomen zijn reversibel, na enkele weken zijn de extrapiramidale verschijnselen verdwenen. Depressieve klachten hielden langer aan en werden behandeld met amitriptyline. Het mechanisme is onduidelijk.
Can J Psychiatry 1995;40:111-2.	casus	Na 4 weken flunarizine (10 mg) ontwikkelde de patiënt depressieve symptomen. De klachten hielden tot 8 weken na staken aan.
Lancet 1986;1:1303-4.	casus n=12	11 patiënten kregen depressie en 12 parkinsonisme door flunarizine (10-40 mg/dag). De symptomen traden na 3 weken tot 15 maanden op. Na staken verbeterde of verdwenen de klachten. Er was geen correlatie tussen de ernst van parkinsonisme of depressie en de duur of hoogte van de dosis.
Neurology 1987;37:881-4.	studie n=15	Patienten worden behandeld met flunarizine (10 mg, n=5) of cinnarizine (150-225 mg, n=2). Depressie trad op bij 5 flunarizine en 2 cinnarizinegebruikers. De klachten verdwenen na staken van het middel. Het achterliggende mechanisme wordt verklaard doordat flunarizine en cinnarizine calciumkanalen kunnen blokkeren, waardoor dopamine en noradrenaline neurotransmissie verminderd.
IB-tekst, Sibelum, (flunarizine) (08-01-05).		<u>Cl</u> : depressieve aandoeningen in de anamnese.

Opmerkingen:

Risicofactoren	Chronische ziekten, langdurig corticosteroïdgebruik, hormonale stoornissen, geneesmiddelaafhankelijkheid en abstinentie, stemmingstoornissen in familie anamnese (besluit projectgroep).
Incidentie	-

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	Ja	Ja	07-10-2005

Actie Balie	Bij eerste uitgifte: overleg met de apotheker. Anders: lever af. Adviseer de patiënt om bij optreden of verergeren van depressieve klachten contact op te nemen met de voorschrijver.
Actie Apotheker	Adviseer om de dosis zo laag mogelijk te houden en de duur van de behandeling zo kort mogelijk en bij optreden van depressieve klachten het flunarizinegebruik te staken. Adviseer de patiënt om bij optreden of verergeren van depressieve klachten contact op te nemen met de voorschrijver.
Actie Voorschrijver	Idem.
Actie Ziekenhuisapothek	Idem.

Literatuur

- Lugaresi A et al. Extraprymidal syndrome and depression induced by flunarizine. Eur Neurol 1988;28:208-11.
- Patten S et al. Organic depression associated with flunarizine. Can J Psychiatry 1995;40:111-2.
- Chouza C et al. Parkinsonism, tardive dyskinesia, akathisia, and depression induced by flunarizine. Lancet 1986;1:1303-4.
- Micheli F et al. Flunarizine- and cinnarizine-induced extrapyrimidal reactions. Neurology 1987;37:881-4.
- IB-tekst Sibelium.